

Hoe kan je erosiebestrijding in je voordeel gebruiken?

Succesvolle ondernemers beschikken over het vermogen om een nadeel om te vormen tot een voordeel. Maar hoe doe je dat met erosie? Een uitdagende opdracht, maar de winsten kunnen groot zijn. Dit blijkt uit een webinar gegeven door Boeren Natuur Vlaanderen op 13 januari. Dit webinar is te herbekijken via www.boerenatuur.be/publicaties maar hieronder lichten we alvast een tipje van de sluier.

Maarten Raman, Boeren Natuur

Erosie vormt vooral een groot probleem in heuvelachtige gebieden. Meer specifiek gaat het over de erosiehoeveelheid die bovenop het natuurlijke afspoelingsproces komt en het gevolg is van menselijke invloed op het landschap, zoals

landbouw, wegenwerken, grondverzet, tuinaanleg ... Landbouwpercelen op hellingen zijn erosiegevoeliger. Modder op de wegen en in straatkolken zorgt voor publieke overlast, maar de schade voor de landbouwer is groter. Er gaan immers ook vruchtbare grond, mest-

stoffen en nutriënten verloren. Herstel is niet eenvoudig, maar verschillende maatregelen helpen risico's beperken. Een eerste is het bedekt houden van de bodem met vanggewassen na de teelt. Die zijn al een goed ingeburgerde techniek. Ze zijn ook uitermate efficiënt binnen erosiebestrijding. Maar er is meer.

Niet-kerende bodembewerking

Met de juiste bodembewerkingstechniek en punctuele bodemzorg kan je de afspoelende bodemdeeltjes al sterk verminderen. Sinds 2016 zijn randvoorwaarden vastgelegd voor erosiebestrijding en worden landbouwers op de meest erosiegevoelige percelen verplicht om met niet-kerende bodembewerkingstechnieken te werken. Metingen door het ILVO toonden reeds aan dat er zo 85% minder afspoeling is, een zeer sterk resultaat! Bovendien blijft de organische koolstof in de toplaag geconcentreerd. De bodemstructuur is daardoor beter in staat het bodemvocht te reguleren. Door je bodem

Sinds 1 januari wordt de aankoop van een drempelmachine voor 50% gesubsidieerd door het VLIF, via niet-productieve investeringen (NPI's).

© FOTO'S: PATRICK BIELEMAN

Een erosiedam is in staat om bodem-materiaal op het perceel te houden en bodempartikels uit het water te filteren.

niet-kerend te bewerken, wapen je deze beter tegen extreme weersomstandigheden, een troef in tijden van klimaatverandering.

Drempeltjes tegen erosie en tegen droogte

Om aan de randvoorwaarden te voldoen, moeten sommige teelten voorzien worden van drempeltjes. Die zorgen voor kleine waterreservoirs op het perceel. Het water krijgt de tijd om in de bodem te dringen, waardoor de gewassen meer water ter beschikking hebben. Sinds 1 januari wordt de aankoop van een drempelmachine trouwens ook voor 50% gesubsidieerd door het VLIF, via niet-productieve investeringen (NPI's).

Perceelsrandmaatregelen

Zelfs bij toepassing van de eerste drie maatregelen blijken perceelsrandmaatregelen geen overbodige luxe. Zowel grasbufferstroken als gemengde bloemenstroken zijn hier interessant. In Oost-Vlaanderen geeft het project

'Boer Aan Boord' een mooie vergoeding voor de bloemenstroken. De aantrekkingskracht voor nuttige insecten van zo'n strook kan plaaginsecten mee helpen bestrijden.

Herstellen en aanplanten van houtkanten

Houtkanten fixeren de bodem op een duurzame wijze. Dit aloude landbouwgebruik wint weer aan populariteit om velerlei redenen: de houtige fractie dient als bron van organische koolstof, het landschap krijgt een boost en de biodiversiteit vaart er wel bij. Binnen de NPI-steun worden hagen, heggen en houtkanten 100% gesubsidieerd. Boeren Natuur Vlaanderen adviseert je graag en maakt, indien nodig, je technisch verantwoordingsadvies op.

Erosiedammen

Zo'n erosiedam is 100% subsidieerbaar via NPI's en een heel eenvoudige plaats-efficiënte manier om bodemmateriaal op het perceel te houden en bodempartikels uit het water te filteren. Bin-

nen NPI's kan je kiezen uit houthaksel, wilgentenen of kokosbalen als materiaal en een hoogte tussen 50 en 75 cm. Voor andere voorwaarden en het noodzakelijke technisch verantwoordingsadvies kan je terecht op npi@boerenatuur.be waar we je graag op weg helpen.

Combineren

Tot slot is het goed om voor ogen te houden dat één maatregel en één landbouwer zelden volstaan om erosie doeltreffend te bestrijden. Een gebiedsgerichte aanpak met een combinatie van de genoemde maatregelen vergroot de kans op slagen aanzienlijk. Meer samenwerking rond dit thema is de sleutel om erosie in de toekomst geïntegreerd 'in te dammen'. ■

Eén maatregel en één landbouwer volstaan zelden om erosie doeltreffend te bestrijden.